

De uitbreiding van de Europese Unie: hoe gaat dat in zijn werk?

De Europese Unie is een politieke en economische unie van 27 landen. Daarnaast zijn er nog andere landen die een aanvraag hebben ingediend om lid te worden van de EU. Momenteel zijn er negen kandidaat-lidstaten: Albanië, Bosnië en Herzegovina, Georgië, Moldavië, Montenegro, Noord-Macedonië, Oekraïne, Servië en Turkije, hoewel de toetredingsonderhandelingen met Ankara in 2018 zijn vastgelopen. Kosovo is een potentiële kandidaat-lidstaat. De weg naar het EU-lidmaatschap is best lang en verre van eenvoudig. In deze podcast kom je meer te weten over het toetredingsproces.

Om zich voor het EU-lidmaatschap kandidaat te kunnen stellen, moet een land in Europa liggen en de democratische waarden van de EU naleven. Het moet over stabiele en democratische instellingen beschikken en de rechtsstaat respecteren. Ook moet er een werkende markteconomie aanwezig zijn en moet het land de verplichtingen van het EU-lidmaatschap op zich kunnen nemen en kunnen uitvoeren.

Een land kan pas officieel kandidaat-lidstaat worden als het voldoet aan een aantal basiscriteria op het vlak van politiek, economie en hervormingen. Daarna kunnen de formele onderhandelingen van start gaan over 35 hoofdstukken die uiteenlopende beleidsterreinen beslaan. Deze hoofdstukken vormen de basis van de toetredingsonderhandelingen. Ze worden grondig bestudeerd tijdens een screening en regelmatig beoordeeld tot ze één voor één als afgesloten kunnen worden beschouwd. Zodra de onderhandelingen zijn afgerond en de hervormingen doorgevoerd, wordt een toetredingsverdrag opgesteld. Dit document moet dan formeel worden goedgekeurd door alle EU-landen en door de kandidaat-lidstaat zelf voordat het land kan toetreden.

De nieuwste kandidaat-lidstaten zijn Oekraïne en Moldavië, sinds juni 2022, en Georgië, sinds december 2023. Deze drie landen hebben een lange weg afgelegd om het kandidaat-lidmaatschap te bereiken. De Russische oorlog tegen Oekraïne heeft het proces wel versneld.

Al deze landen krijgen financiering en beleidsadvies van de EU. En dat geldt ook voor Kosovo, als potentiële kandidaat-lidstaat. Ze hebben ook allemaal een associatieovereenkomst gesloten met de EU, waardoor ze een uitgebreide toegang krijgen tot de interne markt.

Het Europees Parlement houdt debatten en stemmingen over voortgangsverslagen die ieder jaar voor elk land worden opgesteld. Dit is een kans om mogelijke problemen te ontdekken. Het Parlement moet ook zijn goedkeuring geven voordat een land tot de Europese Unie kan toetreden. Het uitbreidingsproces is een investering in een vreedzaam, veilig en stabiel Europa. In juni 2022, tijdens de conferentie op hoog niveau over de Westelijke Balkan, zei de voorzitter van het Parlement, Roberta Metsola:

"Uitbreiding werd altijd al beschouwd als een transformatieproces voor landen die de weg van de EU willen volgen."

Volgens de Europese Commissie zouden Servië en Montenegro al in 2025 tot de EU kunnen toetreden.

Dit was een uitzending van het Europees Parlement. Meer informatie is te vinden op onze website.